



## SZAKMAI BESZÁMOLÓ

### 60. éves a Tokaji Múzeum jubileumi konferencia

Pályázati azonosító:209108/00001

A Tokaji Múzeum 2022-ben ünnepli alapításának 60. évfordulóját. Az eltelt küzdelmes, de sikerekben is gazdag évekre egy konferencia keretén belül emlékeztünk meg. Egy közös visszaemlékezésre invitáltunk valamennyi, még aktív személyt akik segítői, részesei voltak ezen 60 évnek. Az alapítás (1962) után több helyszínen először, mint helytörténeti gyűjtemény mutatta be az önkéntesek, un. kutató szolgálat által a városban és a környék településeiben sikeresen felgyűjtött néprajzi és történeti anyagot. Az akkor még az ortodox templomban helyet kapott gyűjtemény hamar kinőtte a rendelkezésre álló teret, így átköltözött a templommal szemben álló épületbe, és mint Pincemúzeum fogadta az érdeklődőket. 1985-ben költözött be a város által kialakított és megvett görög kereskedő lakóházába, a Bethlen Gábor utcára. Az impozáns 4 szintes épület hamar kedvelt turisztikai célpontja lett a városnak. A gyűjtemény fokozatos gyarapodása (képzőművészeti, régészeti anyag) azonban szükségessé tette egy új épület megnyitását. 2015-ben, a Serház utca 55 száma alá költözött a múzeum egy része. A kalandos életet megélt egykori serfőzde, majd zsidó kulturális központ, ill. a szocializmusban szolgálati bérletéből kialakított tematikus múzeum a Tokaj-Hegyalja szőlészetét és borászatát bemutató helyszínné alakult át. A leírtak alapján, na meg a több évtized alatt összegyűjtött a város és környékét bemutató történelmi emlékek, mind-mind indokoltá tették, hogy ne menjünk el szó nélkül az eltelt 60 év mellett.

A konferencia helyszíne a Tokaji Múzeum telephelyén, a Világörökségi Bormúzeum tetőterében kialakított időszakos kiállítóteremben volt, 2022. április 22-én, 10:00 órától 15:00 óráig tartott. A meghívott előadók (10 fő, részletes program a mellékletben) 20 perces előadásban emlékeztek meg a múzeumban eltöltött éveikről, munkáikról. Konferenciánkat megtisztelte térségünk országgyűlési képviselője, *Dr. Koncz Zsófia*, és *Dr. Szende László főosztályvezető*, EMMI Múzeumi Főosztályától, ill. *városunk polgármestere Posta György*. A közös emlékek felidézése után ebben az évben először átadtuk A „Múzeummal a Múzeumért” elismerő plakettünket *Dr. Dankó Józsefnek*, aki az elmúlt közel 7 év alatt a Tokaji Múzeum önzetlen szakmai támogatója volt.

A konferencia megvalósítására 1 500 000,- Ft-ot pályáztunk, melyet sikeresen meg is kaptunk. A támogatás összegéből a 10 előadó tiszteletdíját (átlag 50 000,- Ft) múzeum logójával ellátott ajándéktárgyakat (vászon táskák, toll, jegyzetfüzet, bögre) és az elhangzott előadásokat tartalmazó kiadvány elkészítésére („Köszönet a múltért, hogy van jelenünk!” 60 éves a Tokaji Múzeum c.) használtuk fel. A kellemes hangulatú találkozó befejezéseként az előadókat és meghívott vendégeinket egy meleg ebéddel láttuk vendégül.

A konferenciára érkező, velünk együtt ünneplő vendégeinknek egy ajándékcsomaggal kedveskedtünk, melynek tartalma a frissen elkészült előadásokat tartalmazó kiadványunk

mellet 1 db vászontáska, 1 db toll, 1 db jegyzetömb, nyakba akasztható kulcstartó és egy bögre volt, melyek természetesen a Tokaji Múzeum logójával láttunk el.

A konferencián a következő előadások hangzottak el:

- **Előszó helyett: A Tokaji Múzeum 60 éve**  
Nagyné Bősze Katalin igazgató
- **Három évtized három múzeumtörténeti epizódja**  
Dr. habil. Veres László történész, etnográfus, nyugalmazott megyei *múzeumigazgató*
- **Néhány bekezdés a Tokaji Múzeum tudományszervező szerepéről**  
Dr. Viga Gyula etnográfus, nyugalmazott egyetemi tanár
- **A honismereti tevékenység kezdetei és a Helytörténeti Múzeum, valamint a Tokaji Múzeum működése (1903-2021) Visszaemlékezés**  
Zelenák István nyugalmazott tanár
- **Béres Béla (1912-1997) római katolikus lelkipásztor, műgyűjtő élete és munkálkodása**  
Várhelyi Gyula nyugalmazott könyvtárigazgató
- **Egy kis tokaji Sátoraljaújhelyen A Kazinczy Ferenc Múzeum tokaji vonatkozású gyűjteményi egységei**  
Dr. Ringer István régész, múzeumigazgató
- **Tokaji épületek kamarai tervrajzai az aradi Alexandru D. Xenopol Könyvtár gyűjteményében**  
Dr. Gyulai Éva történész-muzeológus, egyetemi docens
- **A 60 esztendő Tokaji Múzeum történelmi dokumentációs gyűjteményének értékei - Tokaj mezővárosára vonatkozó kiváltságlevelek a 17. században**  
Demján Szabolcs történész
- **Közösen a múzeummal Visszaemlékezés**  
Dr. Dankó József nyugalmazott középiskola tanár
- **A „Múzeummal a Múzeumért” elismerő plakett átadása, a Tokaji Múzeum önzetlen szakmai támogatásért**

(Sajnos a konferencia napjára Májer János megbetegedett, így az előadását nem tudta megtartani, de a kiadványunkban szerepel a volt polgármesterünk visszaemlékezése.)

A közel 80 főnek elküldött **meghívónkat 58 fő fogadta el** (jelenléti ív, fotódokumentáció mellékletben). A konferenciáról, ill. a megemlékezés fotóiról honlapunkon, [www.tokajimuzeum.eu](http://www.tokajimuzeum.eu) adtunk hírt. A városunk havonta megjelenő újságában, (Tokaji Hírek XXXI. évfolyam 4. szám. 2022. május) adtunk összefoglaló hírt az eseményről. (mellékletben) A konferencián elhangzott előadásokat a múzeum immár 2. alkalommal kiadott „Tokaji Múzeum kiadványai” sorozatunkban jelentettük meg. (a kiadvány 1 példányát és a Tokaji Hírek havi lapunkat postai úton küldöm)

A konferenciával a célunk nemcsak az eltelt évek felidézése volt, hanem azon személyekkel, akik a múzeum életében jelentős szerepet betöltöttek, ill. jelen is itt dolgoznak egy kellemes nap eltöltése után, egy jövőbe mutató kapcsolat kialakítása, hiszen az ő tapasztalataik viszik majd előre a következő években is a múzeumot. Ez a nap egy kezdete a további évek rendszeres találkozóira, tapasztalat cserére. A másik célunk, hogy az érdeklődők (hangsúlyozottan a Tokaj város lakosai, egy átfogó képet kapjanak azon szakmai munkáról, amely a múzeumban zajlik.

A múzeum két intézményének megtekintése után elismerően nyilatkoztak vendégeink a fejlesztések láttán. Megfogalmazták, hogy a múzeum hírének megfelelően, valóban a város és a térség egyik jelentős turisztikai látványosságává nőtte ki magát. Javaslataik, szakmai tanácsaik a további fejlesztésekhez jelentős segítséget nyújtanak majd. Összegezve, a konferencia elérte tervezett célját. Sikeresen összekovácsolta a múzeum múltját és jelenét képviselő személyeket, a további munkát az elhangzottak beépítésével folytathatjuk, melyet ezúton is köszönünk.

Tokaj, 2022. június 21.

Nagyné Bősze Katalin s.k.  
igazgató